

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8C/170/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6116212024
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Reištetter
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6116212024.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica konajúc sudcom JUDr. Romanom Reištetterom v právnej veci žalobcu R. V. M. M.. L.. T., M. M. N. X, Z., R.: XX XXX XXX, v konaní zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Karadžičova 8, P. O. BOX 205, Bratislava, proti žalovanému R. M., I.. XX. XX. XXXX, G. Z. G. XXXX/XXX, Z. Z., prechodne bytom L. XXX, v konaní zastúpenom JUDr. Petrom Škrabákom, advokátom, so sídlom Skuteckého 30, Banská Bystrica, o zaplatenie 982,35 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 982,35 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 982,35 Eur od 12. 09. 2014 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Súd žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia voči žalovanému vo výške 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou dourčenou súdu dňa 23. 06. 2016 domáhal zaplatenia 982,35 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 982,35 Eur od 12. 09. 2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. V žalobe uviedol, že žalovaný s právnym predchodcom žalobcu O. Ú. Z., F.. M., M. M. W. I. X, Z., R.T.: XX XXX XXX (ďalej len „právny predchodca žalobcu“) dňa 16. 09. 2010 uzavrel zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „J.“ č. XXXXXXXXXXXXXXXX (evidovaná pod č. XXXXXXXXXXX, ďalej len „zmluva“). Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 2 200,00 Eur a zaviazal sa splatiť ho v štyridsiatich ôsmich mesačných splátkach vo výške po 65,49 Eur mesačne splatných k 11. dňu v mesiaci. Dátum splatnosti prvej splátky bol dňa 11. 10. 2010 a poslednej splátky dňa 11. 09. 2014. V rozpore so zmluvou a všeobecnými obchodnými podmienkami od dňa 11. 06. 2010 porušil žalovaný svoju povinnosť uhrádzať mesačné splátky úvere riadne a včas, na základe čoho sa dostal do omeškania s vrátením časti poskytnutého spotrebiteľského úveru. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie pätnástich mesačných splátok (č. XX - Č.. XX) v celkovej sume 982,35 Eur (t. j. 15 x 65,49 Eur). V omeškaní je žalovaný odo dňa 12. 09. 2014. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24. 09. 2014 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalobcom bola pohľadávka voči žalovanému postúpená z titulu nesplateného úveru poskytnutého na základe zmluvy. V podaní doručenom súdu dňa 22. 07. 2016 uviedol, že finančné prostriedky boli žalovanému poskytnuté dňa 16. 09. 2010. K úveru patria úroky z úveru a poplatky vo výške 1 083,66 Eur. Úrok z úveru bol určený na základe fixnej úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru vo výške 18,90 % ročne a ročná percentuálna miera nákladov bola ku dňu podpisu zmluvy vo výške 15,90 % ročne s priemernou ročnou percentuálnou mierou nákladov vo výške 19,96 %. Čo sa týka žalovanej sumy, pozostáva len z pätnástich mesačných splátok, u ktorých neuplynula premlčacia lehota. K žalobe priložil zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „J.“, štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, všeobecné obchodné podmienky,

výpis z účtu (potvrdenie o financovaní pôžičky), oznámenie o postúpení pohľadávky s podacím hárkom, identifikáciu postúpenej pohľadávky, zmluva o postúpení pohľadávok.

2. Súd v skrátenej konaní vydal platobný rozkaz č. k. 8C/170/2016 - 45 zo dňa 26. 07. 2016, voči ktorému podal žalovaný odpor s odôvodnením, že je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, je hluchonemý a nie je schopný bez riadneho a trpezlivého vysvetlenia pochopiť zmyslu písaného textu. Zo strany právneho predchodcu žalobcu pri podpise úverovej zmluvy nebola zabezpečená prítomnosť osoby, ktorá by tlmočením v posunkovej reči vysvetlil podstatu podpisovanej listiny a nevedel, čo a prečo podpisuje. Nedošlo teda k riadnemu uzavretiu úverovej zmluvy pre nedostatok vôle zo strany žalovaného, ktorý nevedel, čo podpisuje a neboli mu a ani nemohli byť vysvetlené jeho práva spotrebiteľa. Žaloba bola podaná takmer po šiestich rokoch od poskytnutia finančného plnenia zo strany právneho predchodcu žalobcu, nakoľko lehota na uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia zo strany právneho predchodcu žalobcu uplynula pred podaním žaloby. Preto navrhol, aby súd žalobu zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania. K odporu priložil lekárske potvrdenie, potvrdenie o výške dôchodku, preukaz fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím (nepočujúci - deaf).

3. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že námietky žalovaného považuje za nedôvodné, pretože nie je osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony a jeho spôsobilosť nie je ani obmedzená. Spôsobilosť na právne úkony osoby hluchonemej, ktorá nemá iné postihnutie, ostáva zachovaná. Poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. XXCdo/XXX/XXXX. Žalovaný poskytnutý úver vyčerpal v plnej výške tak, ako ho žalobca preukázal K žiadosti o poskytnutie úveru predložil žalovaný identifikačné doklady a pracovnú zmluvu za účelom preukázania solventnosti a schopnosti splácať predmetný úver. Také doklady mohol predložiť iba žalovaný, keď o úver žiadal. Žalovaný bol ten, kto o úver požiadal a obrátil sa na právneho predchodcu žalobcu o jeho poskytnutie. Zákon nevyžaduje, aby osoba hluchonemá mala pretlmočený právny úkon do jazyka, ktorému rozumie a vzhľadom na to, že žalovaný nie je osobou pozbavenou ani obmedzenou v spôsobilosti na právne úkony, bol si vedomý následkov, ktoré sú spojené s predmetným právnym úkonom. Vzhľadom na uvedené žalobca trval na podanej žalobe. K vyjadreniu predložil žiadosť o J. - Z.S. zo dňa 16. 09. 2010, fotokópiu dokladu totožnosti a karty poistenca žalovaného a pracovnú zmluvu.

4. Právny predchodca žalobcu vo vyjadrení doručenom súdu dňa 01. 12. 2016 uviedol, že zmluva so žalovaným bola uzavretá na základe jeho žiadosti zo dňa 10. 09. 2010. Svoje záväzky žalovaný uviedol v žiadosti a potvrdil ich svojím podpisom. Následne banka preverovala jeho úverové záväzky. Žalovaný mal záväzky aj v iných bankách, išlo o dva spotrebné úvery, ktorých splátky boli spolu vo výške 192,00 Eur. Príjmy deklaroval žalovaný dva - dôchodok a príjem z pracovnej činnosti. Celkom mal v tom čase príjem vo výške 521,20 Eur.

5. Postupom podľa § 180 C. s. p. súd vec prejednal v neprítomnosti žalobcu, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a súhlasil s konaním v jeho neprítomnosti, vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi, vyluchom žalovaného a svedkov a zistil:

6. Skutkový stav týkajúci sa podpísania zmluvy a čerpania finančných prostriedkov je nesporný a vyplývajúci z predložených listín. Právny predchodca žalobcu so žalovaným uzatvoril dňa 16. 09. 2011 zmluvu označenú ako zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „J.P.“. Predmetom tejto zmluvy bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 2 200,00 Eur. Právny predchodca žalobcu so žalovanou sa dohodli na štyridsiatich ôsmich šesťdesiatich splátkach po 65,49 Eur mesačne. Celková suma, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť, bola vo výške 3 283,66 Eur. V zmluve bola dohodnutá ročná percentuálna miera nákladov vo výške 23,90 %, priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov vo výške 19,96 % a ročná úroková sadzba vo výške 18,90 %. Žalovaný pôžičku riadne a včas nesplácal. Žalobca sa domáhal len zaplataenia pätnástich nepremičaných splátok úveru v celkovej sume vo výške 982,35 Eur. Tiež nebolo sporné, že pohľadávka voči žalovanému bola postúpená na základe zmluvy o postúpení pohľadávok na žalobcu.

7. Spornou skutočnosťou v konaní bolo, či žalovaný ako osoba nepočujúca mohol platne uzavrieť zmluvu.

8. Žalovaná vo výpovedi uviedol, že je nepočujúci od narodenia. Nečíta a ani nerozumie ťažkým slovám. Niekedy pozerá filmy, ktorým rozumie na 30 % - 40 %. Zmluvu podpísal tak, že mu dve ženy napísali SMS správu, aby prišiel pred banku. Keď tam prišiel, šiel do banky. S pracovníkmi banky sa rozprávali tie dve ženy, ktoré sú mu známe, a on iba podpísal listiny, ktoré mu doniesli. Následne dostal od banky sumu vo výške 2 200,00 Eur do ruky. Peniaze potom odovzdal dvom ženám. Neuvedomoval si, čo sú to za peniaze. Nebol tam prítomný tlmočník a myslel si, že to podpisuje ako svedok. Podpis na zmluve je jeho. Nechal si sumu 200,00 Eur a zvyšnú sumu vo výške 2 000,00 Eur odovzdal tým ženám. Nevedel uviesť, akú sumu už splatil a nevedel to ani preukázať.

9. Právny zástupca žalovaného zotrval na písomnom odpore. Uviedol, že žalovaný nemohol pochopiť zmysel zmluvy. Na návštevu banky bol nahovorený dvoma osobami. Ukázali mu čo a kde má podpísať a následne im sumu peňazí odovzdal. Ak by súd rozhodol, že zmluva je neplatná, tak žalovaný už splatil celú istinu, takže zvyšná suma je už premlčaná. Žalovaný má aj veľmi nízku schopnosť porozumieť písanému textu. Namietol, že by žalovaný nemusel mať pri podpise zmluvy tlmočníka, lebo nerozumie náležitostiam zmluvy.

10. Svedok B. H., zamestnanec právneho predchodcu žalobcu, uviedol, že si nepamätá okolnosti uzavretia zmluvy, ale ak je na zmluve jeho podpis, tak ju podpísal. Bežne sa uzatvárajú zmluvy s nepočujúcimi. K právnym úkonom neprivolávajú tlmočníka, resp. rieši sa to operatívne, ak by taká potreba vznikla. Na zmluve sa nevyznačuje, že sa uzavrela s osobou nepočujúcou, vyznačí sa to iba do evidencie banky. S klientom on v kontakte nebol, bola s ním v kontakte poradkyňa.

11. Svedkyňa W. X. Z., rod. B., zamestnankyňa právneho predchodcu žalobcu, uviedla, že si nepamätá okolnosti uzavretia zmluvy. V prípade, že sa podpisuje zmluva s nepočujúcim, tak sa položí pred neho zmluva a obsah zmluvy sa číta. Podpísala zmluvy už s viacerými nepočujúcimi, žalovaný nie je takým jediným klientom. S nepočujúcimi sa komunikuje tak, že si píše na papier.

12. Svedkyňa W. N. je tiež nepočujúcou, žalovaného pozná, stretávali sa v Z. Z.. Nevie, či bral nejaké úvery z banky. Na súde už raz bola ako poškodená, obvinená vo veci bola W. Y.. Poprela, že by zobrala od žalovaného sumu vo výške 2 000,00 Eur. V banke s ním nebola.

13. Podľa § 34 Občianskeho zákonníka právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

14. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

15. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

16. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

17. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z. z.“) zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

18. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (v znení účinnom do 31. 01. 2013) výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

19. Podľa § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov

z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

20. Čo sa týka námietky neplatnosti právneho úkonu - uzavretia zmluvy - z dôvodu, že žalovaný je nepočujúci, túto súd po vykonanom dokazovaní považuje za nedôvodnú. Je nepochybné, že žalovaný je osobou nepočujúcou, avšak v prejednávanom prípade sa nejedná o zmluvu, ktorú by uzavrel prvýkrát. Ako vyplýva aj zo žiadosti o poskytnutie pôžičky, ako aj z vyjadrenia právneho predchodcu žalobcu žalovaný už predtým uzavrel najmenej dve zmluvy o poskytnutí úveru, pričom ich mesačne splácal vo výške 192,00 Eur. Okrem toho žalovanému nerobilo žiadny problém podpísať pracovnú zmluvu (č. I. 85) spisu.

21. Súd súhlasí s tvrdením žalobcu, že žalovaný nie je osobou pozbavenou spôsobilosti na právne úkony a jeho spôsobilosť nebola ani obmedzená, preto samotný fakt, že je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím, nemôže zakladať neplatnosť právneho úkonu. Je nesporné, že žalovaný zmluvu podpísal a urobil tak slobodne a vážne. Zmluva je dostatočne určitá a predmet plnenia je možný. Zrozumiteľnosť právneho úkonu značí, že jeho adresát je objektívne schopný pochopiť výrazové prostriedky použité na vyjadrenie právneho úkonu. Na ujmu zrozumiteľnosti teda nie je to, že adresát nerozumie niektorým výrazom použitým pri prejave (napríklad z toho dôvodu, že nemá potrebné vzdelanie). Stačí, že takýto prejav je vo všeobecnosti zrozumiteľný a adresátovi je význam použitých výrazových prostriedkov objasnený (objasniteľný) alebo vysvetlený (vysvetliteľný) primerane povahe právneho úkonu (relatívna povaha zrozumiteľnosti).

22. Z uvedeného potom vyplýva, že zmluva, ktorá je predmetom konania, nie je ojedinelým právnym úkonom, ktorý žalovaný urobil. Ani námietka, že nerozumel tomu, čo podpisoval, neobstojí. Je pravdou, že žalovaný je spotrebiteľom, na druhej strane však zmluva o poskytnutí finančných prostriedkov bola uzavretá v písomnej forme a obsahuje všetky náležitosti v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. a okrem toho aj formulár obsahujúci všetky podstatné náležitosti zmluvy. Žalovaný nespochybnil, že na základe zmluvy mu právny predchodca žalobcu poskytol finančné prostriedky vo výške 2 200,00 Eur. Tvrdil síce, že je osobou so zníženou schopnosťou vnímania, avšak toto v konaní nepreukázal. Na navrhované znalecké dokazovanie nebol schopný splatiť preddavok.

23. Uzatváranie zmlúv s nepočujúcimi osobami je bežné, čo vyplynulo zo zhodných tvrdení svedkov H. F. W.. Z.. Ani zákon nevyklučuje, že takáto osoba je spôsobilá vykonať právny úkon. Právny predchodca žalobcu neporušil teda žiadne zákonné ustanovenie, keď uzavrel zmluvu so žalovaným, pretože ide o osobu, ktorá je v celom rozsahu spôsobilá na právne úkony. Ak zmluve skutočne nerozumel, nemusel a nemal ju podpisovať. Nič na tom nemení ani fakt, že by bol prípadne na tento právny úkon „nahovorený“ tretími osobami (N. F. Y.). Ak by tomu tak bolo, žalovaný by mal túto skutočnosť vyriešiť podaním trestného oznámenia na tieto osoby. Táto skutočnosť však nemá žiadny vplyv na rozhodnutie v civilnom konaní, pretože je nesporné, že len žalovaný podpísal zmluvu a len on je z tejto zmluvy dlžníkom. V prípade trestného konania by si však mohol voči osobe obvinenej uplatniť náhradu škody. Žalobca však nemá inú možnosť ako žalovať v civilnom konaní žalovaného. Nemohol uplatniť svoj nárok ani voči N., ani voči Y..

24. Vzhľadom na zistený skutkový a právny stav, kedy nebolo sporné poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 2 200,00 Eur a kedy žalovaný nevedel preukázať, že by žalobcovi splatil dlh v celom rozsahu, resp. že by vôbec niečo žalobcovi plnil, súd vyhovel žalobe v celom rozsahu, pričom za prvý deň omeškania s plnením dlhu považuje deň nasledujúci po dni splatnosti poslednej 48. splátky, t. j. 12. 09. 2014. Okrem pätnástich nepremičaných splátok vo výške 982,35 Eur je tak žalovaný povinný platiť aj úroky z omeškania vo výške 8,05 % ročne od 12. 09. 2014 do zaplatenia, pričom výška úrokov z omeškania je v súlade s nariadením vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

25. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 C. s. p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. V konaní bol úspešný žalobca, pretože súd žalobe vyhovel v celom rozsahu. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení trojmo na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie treba predložiť v troch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.

Banská Bystrica 02. 12. 2016